

DIFI

Direktoratet for forvaltning og IKT

Samordning av IKT i det offentlig

Sesjon A1 på NOKIOS

16. oktober 2008

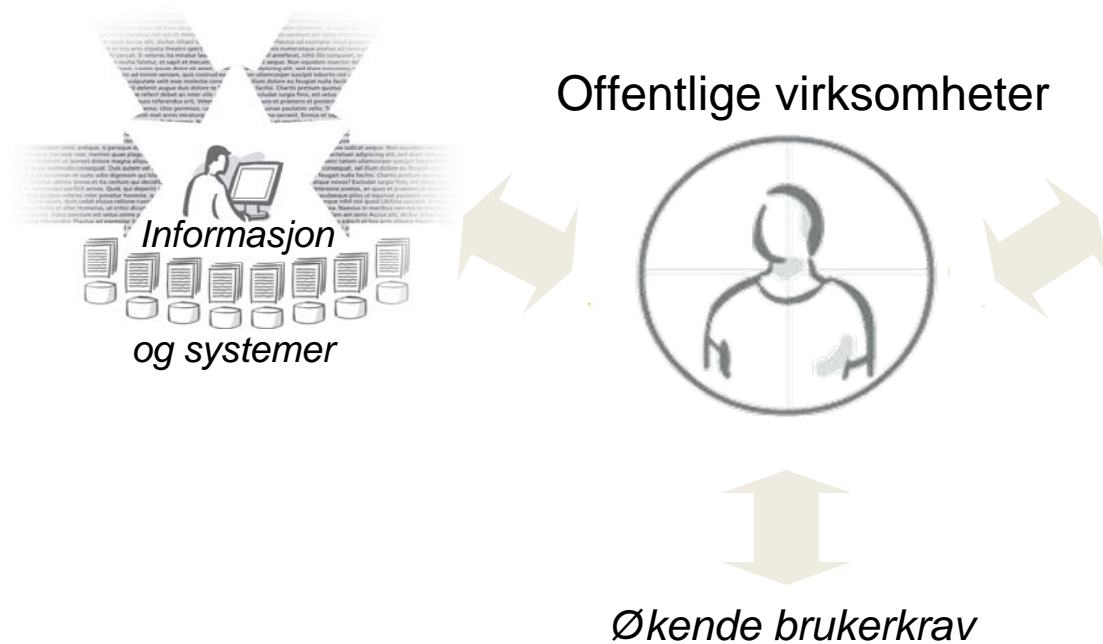
Jens Nørve (DIFI) og Marianne Andreassen (SSØ)

Utvikling gjennom samarbeid

Agenda for sesjonen

- *Utvikling gjennom samarbeid*
- 3 forskjellige tilnærminger:
 - Presentasjon av arbeidet med rapporten [Bedre styring og samordning av store og/eller strategisk viktige IKT-prosjekter i staten](#) – Jens Nørve (20 min.)
 - Presentasjon av [tjenester som SSØ leverer](#), erfaringer og utfordringer – Marianne Andreassen (25 min.)
 - Presentasjon av [forslag om innføring av obligatorisk elektronisk faktura i staten](#) – Marianne Andreassen (25 min)

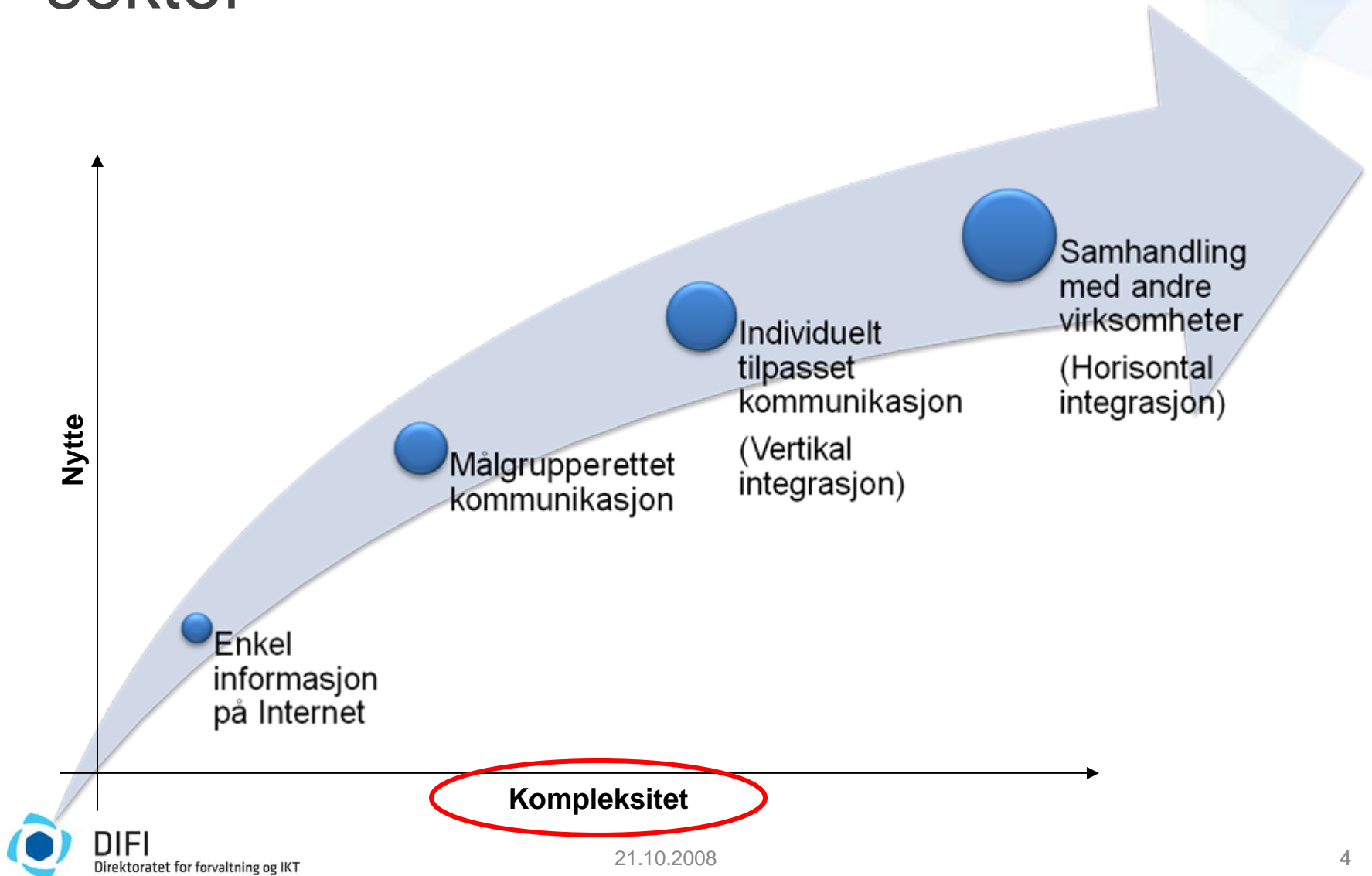
En offentlig virksomhets hverdag

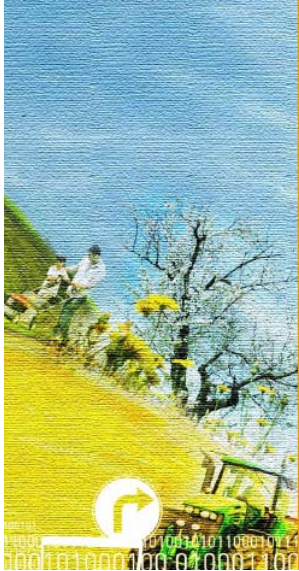
Juss, regelverk, rettigheter

Målbildet og utfordringen for offentlig sektor

Tusen virksomheter – utfordringer, samme reise

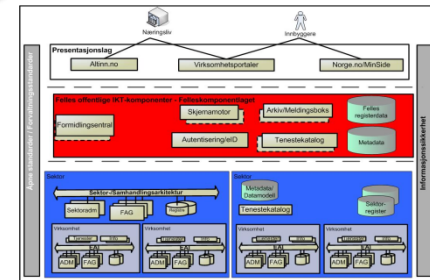
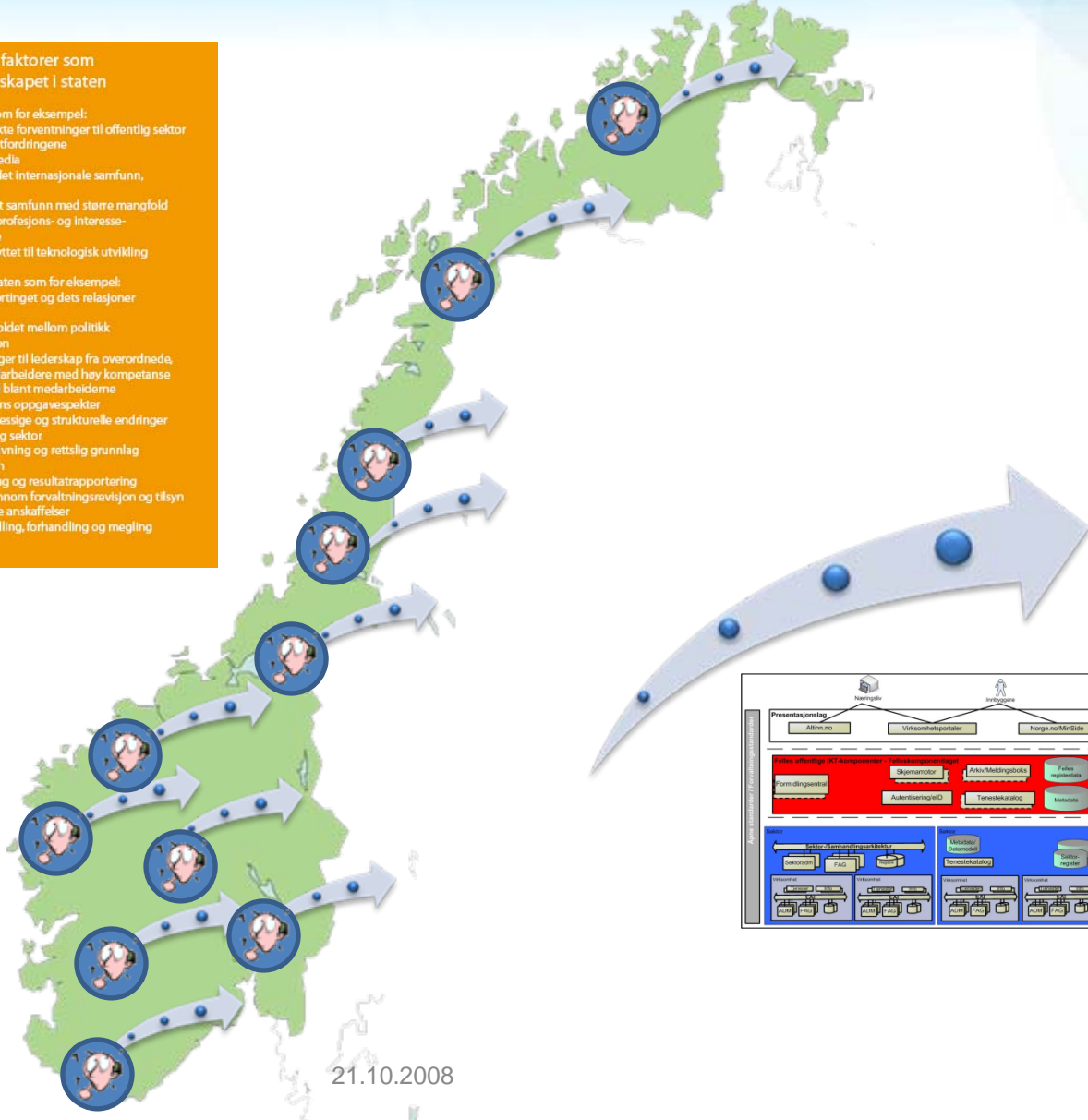
Eksempler på faktorer som påvirker lederskapet i staten

Eksterne faktorer som for eksempel:

- Innbyggernes ekte forventninger til offentlig sektor
- Miljø- og klimautfordringene
- Pågangen fra media
- Innflytelsen fra det Internasjonale samfunn, ikke minst EU
- Utviklingen av et samfunn med større mangfold
- Innflytelsen fra profesjons- og interesseorganisasjonene
- utfordringer knyttet til teknologisk utvikling

Interne faktorer i staten som for eksempel:

- Utviklingen i Stortinget og dets relasjoner til regjeringen
- Endringer i forholdet mellom politikk og administrasjon
- Økte forventninger til lederskap fra overordnede, kolleger og medarbeidere med høy kompetanse
- Større mangfold blant medarbeiderne
- Endring av statens oppgavespekter
- Organisasjonsmessige og strukturelle endringer Innenfor offentlig sektor
- Endringer i lovgivning og rettslig grunnlag for virksomheten
- Krav til målstyring og resultatrapportering
- Økt kontroll gjennom forvaltningsrevisjon og tilsyn
- Krav til offentlige anskaffelser
- Krav til samhandling, forhandling og megling

DIFI

Direktoratet for forvaltning og IKT

Presentasjon av rapporten *Bedre styring og samordning av store og/eller strategisk viktige IKT-prosjekter i staten*

Innlegg på NOKIOS

16. oktober 2008

v. Jens Nørve, avdeling IKT styring og samordning

Bedre styring og samordning av IKT-prosjekter

- Arbeidsgrupperapporten [Bedre samordning og styring av store og/eller strategisk viktige IKT-prosjekter i staten](#)
- Fra mandatet (ønske om)
 - Bedre planlegging og oppstart
 - Se enkeltprosjekter i sammenheng
 - Hensiktsmessig kobling til budsjettprosessen
 - Bedre styring i linjen
 - Konsentrasjon om første fase i prosjekt
- Er nå på interdepartemental høring, men DIFI arbeider med å legge til rette for en forventet bestilling fra departementet
 - Blant annet gjennom å arrangere workshops

Arbeidsgruppens sammensetning

- FAD (leder)
- FIN (2)
- AID
- HOD
- JD
- NHD
- Sekretariat i FAD og DIFI

Viktige tema i arbeidsgruppen

- Kan noe hentes fra den generelle kvalitetssikringsordningen for investeringer over 500 MNOK (KS1 og KS2)?
- Kan vi hente noe fra Danmark?
- IKT-prosjekter er av ulik størrelse og type
- Nye tiltak må oppleves som nyttige, kunne følges opp og være godt kjent

Arbeidsgruppens forslag

1. Planlegging av statlige IKT-prosjekter skal nytte etablert og anerkjent planleggingsmetodikk
2. Planlegging av statlige IKT-prosjekter skal underlegges en betryggende kvalitetssikring ut fra risiko og vesentlighet, fortrinnsvis med uavhengige og/eller eksterne ressurser.
3. Samordning skal vurderes tidlig i prosjektet, også i idé- og forstudiefasen
4. **Det skal etableres et veiledningsopplegg for planlegging og kvalitetssikring av IKT-prosjekter for oppfølging av forslag 1-3.**

Nærmere om veiledningsopplegget

- Skal ha medvirkning fra brukerne og SSØ
- Skal skille mellom ulike typer prosjekter
- Skal ha faseinndelte prosjektmodeller
- Skal presentere analyser som skal gjøres i fasene
- Skal omtale fellestjenester, gjenbruk, standarder og felles arkitektur
- Skal gi råd om administrative forhold
- Skal synliggjøres på Internett

Et nettsted for deling

- Hensikt: Deling av kunnskap og verktøy med sikte på å sikre bedre gjennomføring av IKT-prosjekter i offentlig sektor
- Innhold
 - **”Modell” for gjennomføring av ”IKT-prosjekter fra vugge til grav”**
 - ”Autoritativt” materiale som rapporter og veiledere
 - Fagstoff
 - Verktøy
 - Statens standardavtaler
 - Forvaltningsstandarder (f.eks. referansekatalogen)
 - Maler, sjekklister og oppskrifter
 - Beste praksis (gode eksempler)
 - Høykoms prosjektdatabase
 - Prosjektrom
 - Kunnskapsnettverk.no
 - Diskusjonsfora

"IT-prosjekter fra vugge til grav"

Utkast

Detaljering av fasene skal ta utgangspunkt i

- Finansdepartementets kvalitetssikringsregime (KS 1 og KS 2)
- Rapporten "Bedre samordning og styring av store og/eller strategisk viktige IKT-prosjekter i staten"
- De viktigste konsulenthusene og revisjonsfirmaenes prosjektstyringsmetoder
- Andre relevante organisasjoners praksis
- Kommunesektorens behov og erfaringer
- ...

Eksempel på punkter i en sjekkliste

- Følgende aktiviteter skal gjennomføres
 - Vurdering av behov/mulighet for å gjenbruke eksisterende komponenter/løsninger
 - Avsjekk mot komponentkatalog
 - Avklart forhold mellom ønsket og tilbudt funksjonalitet
 - Avklart rettighetsspørsmål
 - Avklart ansvarsforhold
 - ...
 - Vurdert gjenbrukspotensialet til komponenter/løsninger i eget prosjekt, til bruk for andre prosjekter

Utvikling/anskaffelse

Utkast

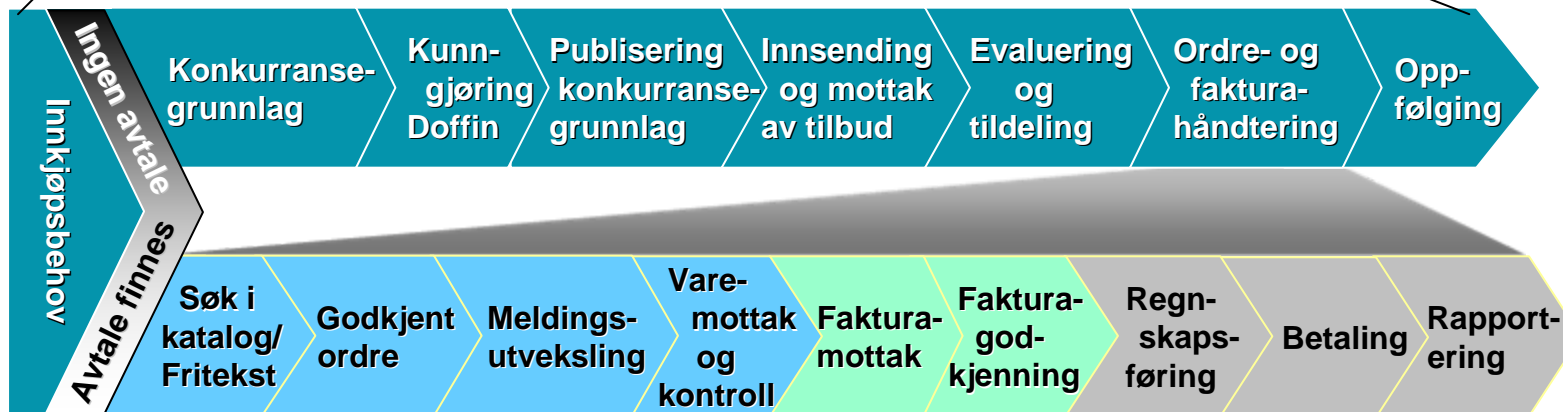
- Sjekkliste/veileder for anskaffelsesregelverk
- Statens standardavtaler
- SSØ
- Anbefalinger av beste praksis
- Henvisninger til veiledninger for utviklingsmetoder

To trinn i anskaffelsesprosessen

Utkast

Konkurransgjennomføring

Ordre- og fakturahåndtering

Desentralisert ansvar for fagområder

- Senter for statlig økonomistyring (SSØ)
 - Samfunnsøkonomisk analyse
 - Gevinstrealisering
- Kommunenes sentralforbund (KS)
 - Mye bra på deres nettsider (<http://www.ksikt-forum.no>)
 - KS IKT-forum
- Datatilsynet
 - Personvern (sikkerhetsmål, strategi, risikovurderinger)
- Difi
 - Veiledning/e-forvaltningsforskriften
 - Avsjekk mot komponentkatalog
 - Avsjekk mot referanse katalog for IT-standarder i offentlig sektor
 - Anskaffelse/SSA
- Kompetansesenter for eForvaltning
 - Gevinstrealisering?

Én modell vil neppe passe for alle IKT-prosjekter

Hypotese: det må derfor utarbeides forskjellige versjoner av modellen, basert på;

- Prosjektets størrelse
- Prosjektets art
- Prosjektets kompleksitet
- Virksomhetens område

Som eksempel kan man, basert på metodikken fra KS1 og 2 (forvaltes av Finansdepartementet), utarbeide en enklere modell for gjennomføring av prosjekter over 50 (?) millioner og en enda enklere modell for prosjekter over 1 (?) millioner kroner.

Oppfølging

- Arbeidet med nettstedet og veiledningsopplegget er i en tidlig fase, og vi ønsker tilbakemeldinger på ideen og forslag til forbedringer
 - Workshop i går inngår i dette
 - Hans Christian Holte har blant annet presentert dette på KS´ årlige, store IT-konferanse, Nordnet 2008 og IT-tinget
- eGovernment som del av Master of management ved NTNU
 - Se <http://egovernment.wikispaces.com/>
- Difi arrangerer kurs i flere av emnene omtalt her
 - Se vårt nettsted <http://www.difi.no/hoved.aspx?m=43072>
- Kontakt Jens Nørve, Avdeling for IKT styring og samordning
 - jens.norve@difi.no
 - tlf 908 49 332

WS; Hva må vi gjøre for å etablere en slik løsning?

- Veiledningsopplegg for gjennomføring av IKT-prosjekter
- Verktøykasse for gjennomføring av IKT-prosjekter
- En felles portal som legger til rette for dette
 - Er dette en god idé?
 - Er det gjennomførbart?
 - Showstoppers?
 - Suksesskriterier?
 - andre ideer og tips?

- Vi ønsker å trekke på erfaringer og tror på *utvikling gjennom samarbeid* – og vil nok trenge litt hjelp her